

พยาบาลห้องผ่าตัด โรงพยาบาลศูนย์ ต้องปฏิบัติงานดูแลผู้ป่วยผ่าตัดในภาวะวิกฤตให้ปลอดภัย โดยอาศัยความรู้ ความสามารถ รวมถึงการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยได้อย่างคล่องแคล่วในด้านการพยาบาลผ่าตัด

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยจิตใจ ปัจจัยค่าเงิน และสมรรถนะของพยาบาลห้องผ่าตัด (2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยจิตใจ ปัจจัยค่าเงินกับสมรรถนะของพยาบาลห้องผ่าตัด และ (3) ศึกษาอิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยจิตใจ ปัจจัยค่าเงินที่ใช้ทำนายสมรรถนะของพยาบาลห้องผ่าตัด โรงพยาบาลศูนย์ กระทรวงสาธารณสุข

การวิจัยเชิงพรรณานี้ ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติงานในห้องผ่าตัด โรงพยาบาลศูนย์ กระทรวงสาธารณสุข ที่ได้จากการสุ่มแบบกลุ่มตามภาค จำนวน 299 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามที่มีค่าความเที่ยงด้านปัจจัยจิตใจ ปัจจัยค่าเงิน สมรรถนะของพยาบาลห้องผ่าตัด เท่ากับ 0.82 0.74 และ 0.96 ตามลำดับ ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ได้รับกลับ 280 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.65 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ไค-สแควร์ และสถิติการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการศึกษาพบว่า (1) พยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัดมีอายุเฉลี่ย 38.46 ปี สถานภาพสมรสคู่ ร้อยละ 61.1 การศึกษาส่วนใหญ่จบปริญญาตรี ร้อยละ 93.6 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานพยาบาลผ่าตัด เฉลี่ย 14.06 ปี ปัจจัยจิตใจอยู่ในระดับสูง ปัจจัยค่าเงินอยู่ในระดับปานกลาง สมรรถนะของพยาบาลห้องผ่าตัดโดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าสมรรถนะด้านบริการพยาบาลผ่าตัด และด้านบริหารจัดการ อยู่ในระดับสูง แต่ด้านวิชาการและงานวิจัย อยู่ในระดับปานกลาง (2) ปัจจัยส่วนบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะของพยาบาลห้องผ่าตัด ปัจจัยจิตใจและปัจจัยค่าเงินทั้ง โดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะของพยาบาลห้องผ่าตัดในทางบวกอย่างมีนัยสัมพันธ์ทางสถิติ ($p\text{-value} < .001$) และ (3) วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณพบว่า ตัวแปรที่สามารถอธิบายความผันแปรของสมรรถนะของพยาบาลห้องผ่าตัดเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ปัจจัยจิตใจ และปัจจัยค่าเงิน ($Beta=0.484, 0.219$ ตามลำดับ) โดยรวมกันอธิบายสมรรถนะได้ ร้อยละ 41.60 ($R^2 = 0.416$)

ผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการเพิ่มสมรรถนะพยาบาลห้องผ่าตัดด้านวิชาการและงานวิจัย ตลอดจนเพิ่มปัจจัยจิตใจ และปัจจัยค่าเงินในประเด็นที่ต่ำกว่าด้านอื่น ๆ เพื่อส่งผลต่อการเพิ่มสมรรถนะให้สูงขึ้น

Perioperative nurses of the regional hospitals have to provide care for critical operated patients to be in safe condition. Their performances require knowledge, competence including literacy in using modern technology in perioperative nursing.

The purposes of this research were: (1) to study personal factors, motivational factors, hygiene factors and competency of perioperative nurses; (2) to examine relationships between personal factors, motivation factors, hygiene factors, and competency of perioperative nurses; and (3) to identify the predictive effect of personal factors, motivation factors and hygiene factors on competency of perioperative nurses in the regional hospitals of Ministry of Public Health.

The samples of this descriptive research were 299 professional nurses working in operation rooms of the regional hospitals. They were randomly selected by regional cluster sampling. Data were collected by using questionnaires with reliability coefficients on motivation factors, hygiene factors and competency of perioperative nurses of 0.82, 0.74 and 0.96, respectively. Two hundred eighty questionnaires were mailed back with returning rate at 93.65%. Statistics for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's Product Moment Correlation, Chi-square and stepwise multiple regression analysis.

The results of the study were as follows. (1) Perioperative registered nurses had an average age of 38.46 years old. 61.1% were married and majority of them (93.6%) obtained education at bachelor degree. Their average working experience in perioperative nurses was 14.06 years. Their motivation factors were at a high level, while hygiene factors were at a moderate level. The over all competency of perioperative nurses was at a high level. Among the 3 aspects, competency in perioperative nursing services and management aspects were at high levels, but technical and research competency was at a moderate level. (2) Personal factors were not related to competency of the perioperative nurses. The over all and individual aspects of motivation factors and hygiene factors were found to have significant positive statistical relationships with competency of the perioperative nurses (p -value $< .001$). (3) Multiple regression analysis revealed factors that could explained the variation of the perioperative nurses competenc. They were in order from high to low predictive values as motivation factors and hygiene factors (Beta= 0.484, 0.219, respectively) and mutually explain the effects on competency by 40.7% ($R^2 = 0.416$)

Research recommendations were as follows. Perioperative nurses should improve their technical and research competency. In additional, the aspects of motivation factors and hygiene factors which were lower than others should be improved to affect the competency in a higher degree.